

Beograd, 9. maj 2025. godine

DAN EVROPE – EVROPSKA RASKRSNICA SRBIJE

Na Dan Evrope, kada bi čitav kontinent trebalo da slavi mir, jedinstvo i zajedničke vrednosti, Nacionalni konvent o Evropskoj uniji podseća da brojni evropski akteri poslednjih meseci ponovo šalju jasnu poruku o tome da su vrata Evropske unije otvorena za nove članice. Postoji nedvosmislena politička volja da se Zapadni Balkan, sa Srbijom kao ključnim akterom, uključi u evropsku porodicu. Bez Srbije, proces proširenja nije ni politički ni strateški zaokružen.

Međutim, uprkos toj ponudi, Srbija stagnira. Albanija i Crna Gora, zahvaljujući političkoj odlučnosti, reformskim iskoracima i kredibilnom partnerstvu s EU, percipirane su kao države koje će članstvo ostvariti pre Srbije. Srbija, s druge strane, ne samo da ne pokazuje kredibilitet da otvori nove klastere, već svesno gasi svoj reformski kapacitet. Umesto istinskog napretka, odvija se simulacija procesa – uz korišćenje benefita statusa kandidata, od evropskih fondova do političke i ekonomske podrške, bez stvarne posvećenosti cilju punopravnog članstva. Srbija tako ostaje na „evropskom putu“, ali ne i u pokretu ka njegovom kraju.

Dok se Evropska unija sve odlučnije kreće u susret Srbiji, naša zemlja ostaje duboko podeljena. Građani svakodnevno odlaze da žive, rade i školuju decu u državama članicama EU. Studenti, nosioci vrednosti demokratije, slobode i odgovornosti, simbolično marširaju ka evropskim prestonicama, šaljući jasnu poruku gde vide budućnost Srbije. Istovremeno, predsednik Srbije odlaskom u Moskvu šalje signale koji direktno prkose temeljnim evropskim vrednostima – demokratiji, ljudskim pravima, vladavini prava i solidarnosti sa narodom Ukrajine.

Izveštaj o Srbiji, koji je ove nedelje usvojio Evropski parlament, kao i izlaganja brojnih evroposlanika, predstavnika država članica i komesarke za proširenje Marte Kos, jasno pokazuju da Evropska unija ne odustaje od Srbije. Ona vidi i podržava građane Srbije, i dalje verujući u njihovu evropsku orijentaciju.

Zato danas, glasnije nego ikada, moramo reći: za zastoj u evropskim integracijama Srbije odgovornost snose domaći politički akteri koji ne pokazuju volju da Srbija postane punopravna i ravnopravna članica Evropske unije. To nije pitanje geografije, već vrednosnog opredeljenja. Srbija Evropi već pripada – ali članstvo je rezultat izbora vrednosti, odgovornosti i političke zrelosti.

Taj izbor se ne pravi ni u Briselu ni u Moskvi. Pravi se ovde i sada. U Beogradu. U Srbiji.